

Eliya - Nambari Kumi na Tatu

Arobaini na sita

Jeff Pippenger

2023-10-19

Katika makala iliyotangulia tulikuwa tukioanisha Eliya na historia ya kuanzia mwaka 1798 hadi 1844. Eliya anaingia kwa namna ya kialama katika historia hiyo wakati William Miller alipoinuliwa kutangaza ujumbe wa malaika wa kwanza. Mjane wa Sarepta anawakilisha kanisa laaminifu linalokusanya vijiti viwili, yaani mataifa mawili ambayo yangukuwa taifa moja tarehe 22 Oktoba 1844.

Na uwaambie, Hivi asema Bwana Mungu; Tazama, nitawatoa wana wa Israeli kutoka miongoni mwa mataifa walikokwenda, nami nitawakusanya kutoka pande zote, na kuwaleta katika nchi yao wenyewe; Nami nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi, juu ya milima ya Israeli; na mfalme mmoja atakuwa mfalme kwao wote; wala hawatakuwa tena mataifa mawili, wala hawatagawanyika tena kuwa falme mbili kamwe; Wala hawatajitia unajisi tena kwa sanamu zao, wala kwa machukizo yao, wala kwa maasi yao yoyote; bali nitawaokoa kutoka katika maskani zao zote walikokuwa wametenda dhambi, nami nitawatakasa; hivyo watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao. Na Daudi mtumishi wangu atakuwa mfalme juu yao; nawo wote watakuwa na mchungaji mmoja; watakwenda pia katika hukumu zangu, na kushika amri zangu, na kuzitenda. Nao watakaa katika nchi niliyompa Yakobo mtumishi wangu, ambayo baba zenu walikaa; nao watakaa humo, wao, na watoto wao, na wana wa watoto wao, hata milele; na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu wao milele. Tena nitaweka agano la amani pamoja nao; litakuwa agano la milele pamoja nao; nami nitawaweka, na kuwazidisha, nami nitaweka mahali patakatifu pangu katikati yao milele. Na hema langu pia litakuwa pamoja nao; naam, nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Na mataifa watajua ya kwamba mimi Bwana nawatakasa Israeli, wakati mahali patakatifu pangu litakapokuwa katikati yao milele. Ezekeieli 37:21-28.

Kuna baraka kadhaa ambazo Ezekeieli anazibainisha kuwa zimeahidiwa kwa ajili ya fito mbili, ambazo ni mataifa mawili yanayoungana kuwa taifa moja. Tutaanza kwa kuzingatia baraka nne kati ya hizo ambazo Dada White amezitaja kama “kuja” mara nne, ambazo zote zilitimizwa kwa wakati mmoja, tarehe 22 Oktoba, 1844.

Kuja kwa Kristo kama Kuhani Mkuu wetu hadi Patakatifu pa Patakatifu, kwa ajili ya utakaso wa patakatifu, kama ilivyoletwa wazi katika Danieli 8:14; kuja kwa Mwana wa Adamu kwa yule Mzee wa Siku, kama ilivyoonyeshwa katika Danieli 7:13; na kuja kwa Bwana katika hekalu lake, kulikotabiriwa na Malaki, ni maelezo ya tukio lile lile; na hili pia limewakilishwa na kuja kwa bwana-arusi kwenye arusi, kama lilivyoielezwa na Kristo katika mfano wa wanawali kumi, wa Mathayo 25.

Ujio wa kwanza anaourejelea Dada White, ni ujio wa kuhani mkuu kwa ajili ya "kusafishwa kwa patakatifu," uliipaswa kufanyika mwishoni mwa miaka elfu mbili na mia tatu. Aya hiyo inatoa

jibu kwa swali la Danieli sura ya nane, aya ya kumi na tatu, linalouliza, "Hata lini yatadumu maono kuhusu sadaka ya kila siku, na uhalifu wa ukiwa, hadi kutoa patakatifu na jeshi kutiwa chini ya miguu?" Aya ya kumi na nne inaonyesha kwamba usafishaji wa patakatifu ungeanza mwishoni mwa miaka elfu mbili na mia tatu. Ezekieli anasema kwamba Mungu "atawachukua wana wa Israeli kutoka kati ya mataifa, walikokwenda, na atawakusanya kutoka pande zote, ... na taifa hilo linalokusanywa halitajitia tena unajisi" kwa kuwa Mungu "atawasafisha: hivyo watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao."

Tarehe 22 Oktoba 1844, 'ujio' wa pili aliourejelea Dada White ulikuwa utimilifu wa Danieli sura ya saba, aya ya kumi na tatu, inayobainisha kwamba Mwana wa Adamu angekuja kwa Mzee wa Siku ili kupokea ufalme. Ezekieli anasema kwamba Mungu "atawafanya kuwa taifa moja katika nchi juu ya milima ya Israeli; na mfalme mmoja atakuwa mfalme kwao wote." Ezekieli anamwakilisha Kristo kama mfalme kwa jina la "Daudi," anaposema kwamba "Daudi, mtumishi wangu, atakuwa mfalme juu yao." Pia anamtambua Kristo, kama Daudi, kuwa "mchungaji wao mmoja" na kwamba "mtumishi wangu Daudi" pia "atakuwa mkuu wao milele." Kwa ufafanuzi, mfalme anahitaji cheo chake cha kifalme, na anahitaji eneo la kutawala pamoja na raia wa ufalme wake. Ikiwa hakuna raia, hapatakuwa na ufalme.

Niliona katika maono ya usiku, na tazama, mmoja aliyefanana na Mwana wa Adamu akaja pamoja na mwingu ya mbinguni; akaja kwa Yule wa Siku za Kale, wakamleta karibu mbele zake. Naye akapewa mamlaka, na utukufu, na ufalme, ili watu wote, mataifa yote, na lugha zote wamtumikie; mamlaka yake ni mamlaka ya milele, isiyopita, na ufalme wake ni ule usioweza kuangamizwa. Danieli 7:13, 14.

"Ujio" wa tatu uliotambuliwa na Dada White ulikuwa wakati Kristo, kama "mjumbe wa agano" alikuja ghafla hekaluni kwake ili kuwatakasa wana wa Lawi. Ezekieli anasema kwamba Kristo "atawatakasa; hivyo watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao," na kwamba "tena" angefanya "agano la amani nao," ambalo litakuwa "agano la milele." Agano hilo lingekamilishwa wakati Mungu ange "weka" "patakatifu pake katikati yao," na kwamba "mataifa watajua ya kuwa mimi Bwana nawafanya Israeli kuwa watakatifu, wakati patakatifu pangu litakapokuwa katikati yao."

Tazama, nitamtuma mjumbe wangu, naye ataitengeneza njia mbele yangu; na Bwana mnayemtafuta atakuja ghafla katika hekalu lake, naam, yule mjumbe wa agano, mnayemfurahia; tazama, anakuja, asema Bwana wa majeshi. Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Na ni nani atakayesimama atakaponekana? Maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya mfua nguo; naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtolee Bwana sadaka kwa haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itampendeza Bwana, kama katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani. Malaki 3:1-4.

Mjumbe aliyeandaa njia kwa ajili ya Kristo, "mjumbe wa agano" katika historia ya 1798 hadi 1844, alikuwa Eliya, kama alivyowakilishwa na William Miller. Wakati Kristo alipoingia ghafla hekaluni Mwake, aliwatakasa "wana wa Lawi" kama "moto wa msafishaji."

Ujio mwingine uliotimizwa tarehe 22 Oktoba, 1844, ulikuwa ujio wa bwana arusi. Mara mbili Ezekieli anabainisha kwamba taifa lililokusanywa kutoka kwa fito mbili litakuwa "watu" wa Mungu, na kwamba Yeye "atakuwa Mungu wao." Hili lilitekelezwa kwa ndoa. Tarehe 22 Oktoba, 1844, unabii nne zilizotimizwa ambazo Dada White anazirejelea zote zinatambuliwa na ushuhuda wa fito mbili za Ezekieli.

Eliya anamwakilisha mjumbe anayeandaa njia kwa ajili ya mjumbe wa agano. Kristo alimtambua Yohana Mbatizaji kuwa mjumbe aliyeandaa njia kwa ujio wake wa kwanza. Dada White alimtambua William Miller kama Eliya, na Miller aliandaa njia ili Kristo aje kama "kuhani mkuu," "Mwana wa Adamu," "mjumbe wa agano" na "Bwana-arusi."

Baada ya miaka mitatu na nusu, Eliya alikuja kutoka Sarepta, ambako alikuwa amekaa na yule mjane na mwanawe, akamwamuru Ahabu kuwaita Israeli wote Karmeli. Ezekieli anasema kwamba mataifa watajua ya kwamba Mungu ndiye Mungu, atakapoweka patakatifu pake katikati ya taifa lililokusanywa pamoja kutoka kwa zile fito mbili. Kwenye Mlima Karmeli, Eliya aliwaambia Israeli wachague kama Mungu ndiye Mungu au Baali ndiye mungu, lakini aliweka swali hilo katika muktadha si tu wa ni nani alikuwa Mungu wa kweli, bali pia wa ni nani alikuwa nabii wa kweli.

Na Eliya akaja kwa watu wote, akasema, Hata lini mtasitasita kati ya mawazo mawili? Kama Bwana ni Mungu, mfuateni; lakini kama Baali, mfuateni yeye. Watu hawakumjibu hata neno. Kisha Eliya akawaambia watu, Mimi, mimi peke yangu tu, nimesalia nabii wa Bwana; lakini manabii wa Baali ni watu mia nne hamsini. 1 Wafalme 18:21, 22.

Waisraeli wote, akiwemo Ahabu, walijua kwamba Mungu wa Eliya ndiye Mungu, wakati moto uliposhuka kutoka mbinguni na kuteketeza sadaka ya Eliya. Kushuka kwa moto kwenye Mlima Karmeli kunaashiria wakati ambapo Mungu aliweka patakatifu pake katikati ya taifa lililoundwa kwa fimbo mbili. Muujiza wa moto kwenye Mlima Karmeli ulionyesha kwamba Mungu ndiye Mungu, na Baali alikuwa mungu wa uongo.

Muujiza huko Sarepta, wakati Eliya alipomlalia mara tatu mwana wa mjane aliyekuwa amekufa, ulimthibitishia kwamba Eliya alikuwa mtu wa Mungu, na muujiza huko Karmeli ulitimiza jambo hilo hilo. Si tu kwamba moto wa Karmeli ulithibitisha kwamba Mungu ni Mungu, bali pia ulionyesha kwamba Eliya alikuwa nabii wa kweli wa Mungu, kinyume na manabii wa Baali na manabii wa mabustani ya miti. Katika historia ya 1840 hadi 1844, Miller na Wamilleraiti walithibitishwa kuwa manabii wa kweli, kinyume na manabii wa uongo wa Uprotestanti murtadi, ambao katika historia hiyo walidhihirisha kuwa walikuwa binti za Yezebeli.

Eliya huko Karmeli anawakilisha kazi ya kubainisha pembe ya kweli ya Uprotestanti, kwa kuwa ufalme wa sita wa unabii wa Biblia, mnyama wa nchi wa Ufunuo sura ya kumi na tatu, una pembe ya Uprotestanti na pembe ya Ujamhuri, nao ulikuwa umeanza tu utawala wake mwaka 1798. Mwaka 1798, mwishoni mwa miaka mitatu na nusu ya utawala wa Yezebeli, Eliya alikuja kutoka Sarepta ili kuweka bayana ni kanisa lipi lililokuwa pembe ya Uprotestanti ya mnyama wa nchi.

Mjane wa Sarepta alikuwa akisafiri kutoka katika historia ya Thyatira hadi kwenye arusi, ambako ujane wake ungeondolewa. Mwanawe aliyefufuliwa anawakilisha wale waliouawa na Yezebeli wakati wa miaka mitatu na nusu ya ukame. Fito mbili alizokuwa akizikusanya kwa ajili ya moto zilikuwa nyumba mbili za Israeli halisi ambazo zilipaswa kukusanywa pamoja kuwa taifa moja, na taifa hilo lilikuwa Israeli wa kiroho. Mjane alikuwa anakusudia kutumia fito hizo mbili kuwasha moto, jambo lililotokea Karmeli na tarehe 22 Oktoba, 1844, wakati mjumbe wa agano aliwatakasana wana wa Lawi kwa "moto wa msafishaji."

Moto ni ishara ya kumiminwa kwa Roho wa Mungu, jambo lililotokea Karmeli na katika Kilio cha Usiku wa Manane kilichofikia kilele tarehe 22 Oktoba 1844.

Na siku ya Pentekoste ilipotimia, walikuwa wote mahali pamoja kwa nia moja. Kukaja ghafla toka mbinguni uvumi kama wa upepo wa kasi ukienda, ukajaza nyumba yote waliyokuwa wameketi. Kukawatokea ndimi zilizogawanyika, kama ndimi za moto; ikakaa juu ya kila mmoja wao. Wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kusema kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowajalia kutamka. Matendo ya Mitume 2:1-4.

Kumiminwa kwa Roho kunawakilisha kutangazwa kwa ujumbe, na mjane alikuwa anaenda kuwasha moto, ili aweze kuandaa chakula cha kula, ambacho ni ujumbe.

Kisha nikaenda kwa yule malaika, nikamwambia, Nipe kile kitabu kidogo. Naye akaniambia, Twaa, ukile chote; nacho kitakutia uchungu tumboni, lakini kinywani mwako kitakuwa kitamu kama asali. Nikakitwaa kile kitabu kidogo kutoka mkononi mwa yule malaika, nikakila chote; nacho kilikuwa kinywani mwangu kitamu kama asali; na mara tu nilipokwisha kukila, tumbo langu likawa chungu. Ufunuo 10:9, 10.

Ujumbe ambao Ahabu alimwambia Yezebeli mara moja ulikuwa kwamba Mungu wa Eliya ndiye Mungu wa kweli, kwani Ahabu alikuwa ameshuhudia tu kwamba Mungu wa Eliya alijibu kwa moto. Ujumbe uliofunuliwa mara moja mnamo Oktoba 22, 1844 ulikuwa ujumbe wa malaika wa tatu. Katika hali zote mbili, ujumbe uliotolewa na Ahabu au ujumbe wa malaika wa tatu unamghadhibisha Yezebeli.

Lakini habari zitokazo mashariki na kaskazini zitamfadhaisa; kwa hiyo atatoka kwa ghadhabu kuu ili kuharibu na kuwaangamiza wengi kabisa. Danieli 11:44.

"Habari kutoka mashariki na kaskazini" za Danieli inawakilisha ujumbe unaomkasirisha mfalme wa kaskazini, ambaye ni Yezebeli, naye anaanzisha mateso ya mwisho katika historia ya dunia. Ujumbe huo uliwakilishwa na ujumbe wa Ahabu kwa Yezebeli, na kuwasili kwa ujumbe wa malaika wa tatu wakati wa kufunguliwa kwa hukumu mwaka 1844.

Naye Ahabu akamwambia Yezebeli yote aliyoyafanya Eliya, na pia jinsi alivyowaua manabii wote kwa upanga. Ndipo Yezebeli akamtumia Eliya mjumbe, akisema, Miungu na wanifanyie hivyo, tena zaidi ya hivyo, nisipoufanya uhai wako uwe kama uhai wa mmoja wao kufikia kesho wakati kama huu. 1 Wafalme 19:1, 2.

Eliya, kama ishara, anawakilishwa kupitia kipindi cha jangwani cha mwaka 538 hadi 1798. Kisha mwaka 1798, Eliya anaonekana katika historia kama William Miller. Mwaka 1844, Eliya anaita

moto wa Kilio cha Usiku wa Manane ushuke kutoka mbinguni. Kisha mwaka 1863, Eliya na ujumbe wake walikataliwa. Ujumbe wake ulikuwa ule wa Musa wa "mara saba," uliowakilishwa pia na ujumbe wa vijiti viwili vya Ezekieli. Kukusanywa kwa vile vijiti viwili mwishoni mwa kutawanyika kwao kulikuwa ni ujumbe wa mjane wa Sarepta, naye alikusanya vile vijiti viwili kabla ya kuandaa chakula.

Uadventista wa Millerite, kulingana na James na Ellen White, ukawa Uadventista wa Laodikia mwaka 1856, na walipokataa baadaye ujumbe wa Eliya wa 'mara saba' za Musa mwaka 1863, waliondoa uwezo wa kimantiki wa kuelewa ongezeko la maarifa kuhusu 'mara saba' ambalo Mungu alikuwa amekusudia kulileta mwaka 1856 (kupitia makala nane ambazo Hiram Edson hakuzikamilisha.) Walilazimishwa na mantiki kuanza kubomoa mfumo wa kimsingi wa kweli ambao malaika walimwongoza William Miller kuuweka pamoja. Jiwe la kwanza alilogundua Miller lilikuwa jiwe la msingi ambalo Uadventista wa Laodikia lingejikwaa nalo katika historia yake yote. Kukataa jiwe hilo la kwanza la ukweli kulizalisha upofu wa Laodikia, dalili inayoweza kutibika, lakini mara chache hufuatiliwa.

Usafishaji wa hekalu ulioanza tarehe 22 Oktoba 1844, ulihusisha usafishaji wa "jeshi" lililokuwa limekanyagwa pamoja na patakatifu katika Danieli 8:13. Jeshi hilo liliwakilishwa na "fito mbili" ambazo mjane wa Sarepta alikuwa amekusanya kwa ajili ya moto. Fito hizo mbili zilikuwa nyumba mbili za Israeli ya kale ya kimwili. Efraimu na Yuda wa kimwili walipaswa kukusanywa kuwa taifa moja la kiroho, na kutakaswa na mjumbe wa agano wakati wa ufunguzi wa hukumu. Mataifa hayo mawili ndiyo "jeshi" ambalo lilikuwa limekanyagwa.

Ahadi ya Ezekieli ilikuwa kwamba Mungu ange "kuwatoa wana wa Israeli kutoka kati ya mataifa, walikokwenda", na ange "kuwakusanya" "na kuwaleta katika nchi yao wenyewe." Nchi ya Israeli halisi ilikuwa nchi tukufu, au nchi ya ahadi, au Yuda. Nchi tukufu ya kiroho mwaka 1798 ilikuwa nchi ya mnyama wa nchi mwenye pembe mbili wa Ufunuo kumi na tatu.

Katika siku ile nilipowainulia mkono wangu, ili kuwatoa katika nchi ya Misri na kuwapeleka katika nchi niliyoipeleleza kwa ajili yao, inayotiririka maziwa na asali, iliyo fahari ya nchi zote. . . . Lakini pia niliwainulia mkono wangu jangwani, ya kwamba sitawaingiza katika nchi niliyokuwa nimewapa, inayotiririka maziwa na asali, iliyo fahari ya nchi zote. Ezekieli 20:6, 15.

Nyumba mbili halisi za Israeli ziliishi katika nchi iliyokuwa "utukufu wa nchi zote," nchi iliyokuwa "ikitiririka" kwa "maziwa na asali." Wakati nyumba mbili halisi za Israeli zilipokusanywa pamoja kama Israeli wa kiroho, walipewa ahadi ya kuwekwa katika nchi yao wenyewe. Nchi "tukufu" ya kiroho ndiko ambako harakati ya Wamilleri mwanzoni na harakati ya mia moja arobaini na nne elfu mwishoni zinapatikana wakati wa utawala wa mnyama wa nchi. Harakati inayowakilisha mia moja arobaini na nne elfu ingeweza tu kuanzishwa katika nchi ya yule mnyama wa nchi. Harakati inayodai kuwa harakati ya malaika wa tatu kutoka nchi nyingine yoyote ni bandia, kwa kuwa Alfa na Omega daima huonyesha mwisho kwa mwanzo.

Rehema na baraka za Mungu zisizo na kifani zimemiminwa juu ya taifa letu, limekuwa nchi ya uhuru, na utukufu wa ulimwengu wote. Lakini badala ya kumrudishia Mungu shukrani, badala

ya kumheshimu Mungu na sheria yake, wanaojiita Wakristo wa Marekani wamechachazwa na kiburi, tamaa ya mali, na roho ya kujitosheleza. . . .

Wakati umefika ambapo hukumu imeanguka mitaani, na uadilifu hauwezi kuingia, na yeye aachaye uovu hujifanya mawindo. Lakini mkono wa Bwana si mfupi hata usiweze kuokoa, wala sikio lake si zito hata lisisikie. Watu wa Marekani wamekuwa watu waliopendelewa; lakini wanapozuia uhuru wa kidini, wakiliacha Uprotestanti, na kuupa kibali Upapa, kipimo cha hatia yao kitajaa, na 'uasi wa kitaifa' utasajiliwa katika vitabu vya mbinguni. Matokeo ya uasi huu yatakuwa maangamizi ya kitaifa. Review and Herald, Mei 2, 1893.

Danieli sura ya nane, aya za kumi na tatu na kumi na nne, zinabainisha kukanyagwa chini kwa vyote viwili: mahali patakatifu na jeshi. Jeshi hilo lilikuwa nyumba mbili za Israeli halisi. Yerusalemu ilikanyagwa chini katika kipindi cha miaka elfu moja mia mbili na sitini ya Enzi za Giza.

Na nikapewa mwanzi mfano wa fimbo; na yule malaika akasimama, akasema, Inuka, ukapime hekalu la Mungu, na madhabahu, na wale wanaoabudu humo. Lakini ua lililo nje ya hekalu uache, wala usilipime; kwa maana limekabidhiwa kwa Mataifa; nao wataukanyaga mji mtakatifu chini ya miguu kwa miezi arobaini na miwili. Ufunuo 11:1, 2.

Yohana katika sura ya kumi na moja ya Ufunuo aliambiwa apime si hekalu tu, bali pia "wale wanaoabudu humo." Yohana aliwekwa kinabii tarehe 22 Oktoba 1844, alipoamriwa kupima hekalu na wale wanaoabudu humo.

Nami nikakitwaa kijitabu kutoka mkononi mwa malaika, nikakila chote; kilikuwa kitamu kinywani mwangu kama asali; na mara tu nilipokila, tumbo langu likawa chungu. Ufunuo 10:10.

Katika mstari wa kumi wa sura ya kumi ya Ufunuo, Yohana aliwakilisha kukatishwa tamaa kwa uchungu kulikotokea tarehe 22 Oktoba, 1844, na aliambiwa mara moja apime patakatifu pamoja na jeshi. Mada ya swali la Danieli sura ya nane, mstari wa kumi na tatu, ni kukanyagwa chini kwa patakatifu na jeshi. Yohana anatumjulisha kwamba "Mataifa" "wataukanyaga chini" "mji mtakatifu" kwa "miezi arobaini na miwili." Hiyo miezi arobaini na miwili ilikuwa miaka mitatu na nusu ya Eliya. Ilikuwa Enzi za Giza kuanzia 538 hadi 1798. Akiwa amesimama kinabii tarehe 22 Oktoba, 1844, Yohana aliambiwa aache ua na "usiupime, kwa maana ulipewa kwa Mataifa, nao mji mtakatifu wataukanyaga chini miezi arobaini na miwili."

Wakati Yohana aliambiwa apime 'hekalu, na madhabahu, na wale wanaoabudu humo'; kulingana na maneno ya Danieli sura ya nane aya ya kumi na tatu, aliambiwa apime patakatifu na jeshi. Ikiwa Yohana aliambiwa 'kutohesabu' miaka elfu moja mia mbili na sitini, basi alipaswa kupima kuanzia 1798 hadi pale alipokuwa amesimama mwaka 1844. 1798 hadi 1844, inapopimwa, inawakilisha miaka arobaini na sita. Mwanzo wa miaka arobaini na sita ulikuwa mwaka 1798, wakati 'mara saba' za Musa dhidi ya nyumba ya kaskazini ya Israeli zilipotimia. Mwisho wa miaka arobaini na sita ulikuwa mwaka 1844, wakati 'mara saba' za Musa dhidi ya nyumba ya kusini ya Israeli zilipotimia. Kipimo cha Yohana ni sawa na miaka arobaini na sita. Idadi ya arobaini na sita inaashiria hekalu. Yesu alisema, 'Vunjeni hekalu hili, nami kwa siku tatu nitaliinua,' lakini

Wayahudi waliobishana walidai kwamba hekalu lilikuwa limejengwa kwa muda wa miaka arobaini na sita.

Yesu akawajibu, akawaambia, Vunjeni hekalu hili, nami katika siku tatu nitaliinua. Ndipo Wayahudi wakasema, Hekalu hili lilijengwa kwa miaka arobaini na sita, nawe utaliinua katika siku tatu? Lakini alikuwa akinena juu ya hekalu la mwili wake. Yohana 2:19-21.

Yesu alichukua mwili wa Adamu baada ya Adamu kuanguka, pamoja na upotovu wake wote uliorithiwa, ili kuweka mfano kwamba tuweze kushinda kama Yeye alivyoshinda. Kwa ushuhuda wa mashahidi wawili, kufundisha kwamba mwili wa Kristo haukuwa na upotovu uliorithiwa wa miaka elfu nne ya dhambi ni kueneza divai ya Babeli, maana kufundisha kwamba Kristo hakukubali ule udhaifu uliorithiwa ni fundisho la msingi la Ukatoliki.

Na kila roho isiyokiri kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili si ya Mungu; na hii ndiyo roho ya mpinga-Kristo, ambayo mmesikia kwamba yaja; tena hata sasa tayari ipo ulimwenguni. 1 Yohana 4:3.

Kwa maana wadanganyifu wengi wameingia ulimwenguni, wasiokiri kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili. Huyu ni mdanganyifu na mpinga Kristo. 2 Yohana 1:7.

Hekalu la mwili wa Kristo lilikuwa hekalu la mwili wa kila mwanadamu.

Kristo, akiwa katika jangwa lenye ukiwa, hakuwa katika hali iliyo nzuri kiasi cha kustahimili majaribu ya Shetani kama ile aliyokuwa nayo Adamu alipojaribiwa Edeni. Mwana wa Mungu alijinyenyekeza na akatwaa asili ya mwanadamu baada ya jamii ya wanadamu kutangatanga kwa miaka elfu nne kutoka Edeni, na kutoka katika hali yao ya asili ya usafi na unyofu. Dhambi ilikuwa ikitia alama zake za kutisha juu ya jamii ya wanadamu kwa zama nyingi; na kuporomoka kwa kimwili, kiakili, na kimaadili kulitawala kote katika familia ya wanadamu.

Aliposhambuliwa na mjaribu huko Edeni, Adamu alikuwa bila waa la dhambi. Alisimama katika nguvu za ukamilifu wake mbele za Mungu. Viungo vyake vyote na uwezo wote wa asili yake vilikuwa vimekua sawasawa, na kwa uwiano kamilifu.

Kristo, katika jangwa la majaribu, alisimama mahali pa Adamu ili kustahimili mtihani aliokuwa ameshindwa kuuvumilia. Hapa Kristo alishinda kwa niaba ya mwenye dhambi, miaka elfu nne baada ya Adamu kugeuzia mgongo nuru ya makao yake. Wakiwa wametenganishwa na uwepo wa Mungu, familia ya wanadamu ilikuwa ikizidi kuondoka, kizazi baada ya kizazi, mbali zaidi na ule usafi, hekima, na maarifa ya asili aliyokuwa nayo Adamu Edeni. Kristo alibeba dhambi na udhaifu wa jamii ya wanadamu kama vilivyokuwapo alipokuja duniani kumsaidia mwanadamu. Kwa niaba ya jamii, akiwa na udhaifu wa mwanadamu aliyeanguka juu yake, ilimbidi akabiliane na majaribu ya Shetani katika kila upande ambao mwanadamu angejaribiwa. Selected Messages, kitabu cha 1, 267, 268.

Katika Yohana sura ya pili, Kristo alikuwa akinena kuhusu mwili wake kama hekalu, na mwili-hekalu wake ulikuwa ule wa mwanadamu, ukiwa na kudhoofika kwa miaka elfu nne ya udhaifu uliolimbikizwa. Hekalu la kibinadamu alilorejelea Kristo linaundwa na kromosomu arobaini na sita. Musa alipopanda Sinai kupokea sheria na maagizo ya kusimamisha hekalu, alikaa

mlimani siku arobaini na sita. Ezekieli anarejelea Kristo akiweka hekalu lake “katikati” ya fito mbili. Kipindi cha wakati kutoka kwenye hitimisho la “nyakati saba” za ufalme wa kaskazini na wa kusini ambacho Yohana aliambiwa apime kilikuwa miaka arobaini na sita, na kilikuwa kinawakilisha “katikati” au kipindi kati ya 1798 na 1844. Katika miaka hiyo arobaini na sita, Yesu alisimamisha hekalu la kiroho ambalo angelitakasa ghafla alipoja kama mjumbe wa agano. Kama mjumbe wa agano, angeandika sheria yake katika mioyo ya watu wake. Sheria hiyo inawakilishwa na vibao viwili. Kibao cha kwanza kina amri nne, na kibao cha pili kina amri sita. Pamoja vinawakilisha idadi ya arobaini na sita.

Mkusanyiko wa Israeli ya kiroho kuanzia 1798 hadi 1844 unawakilisha mkusanyiko wa Israeli ya kiroho, lakini pia unawakilisha kuanzishwa kwa hekalu.

Mnapomjia, yeye aliye jiwe lililo hai, ingawa limekataliwa na watu, lakini limechaguliwa na Mungu, tena lenye thamani; nanyi pia, kama mawe yaliyo hai, mmejengwa kuwa nyumba ya kiroho, muwe ukuhani mtakatifu, ili mtoe dhabihu za kiroho, zinazokubalika kwa Mungu kwa njia ya Yesu Kristo.

Kwa hiyo pia limo katika Maandiko: Tazama, naweka katika Sayuni jiwe kuu la pembeni, teule, la thamani; na amwaminiye hatatahayarika.

Kwa hiyo kwenu ninyi mnaoamini, yeye ni wa thamani; bali kwa wale wasiotii, jiwe walilolikataa waashi, hilo limekuwa jiwe kuu la pembe; na jiwe la kujikwaa, na mwamba wa kukwaza; yaani, kwa wale wajikwazao kwa lile neno, kwa kuwa hawatii; kwa hilo pia waliwekwa.

Lakini ninyi ni kizazi kilichochaguliwa, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa pekee; ili mtangaze sifa zake yeye aliyewaita kutoka gizani kuingia katika nuru yake ya ajabu; ambao zamani hamkuwa watu, bali sasa ni watu wa Mungu; mliokuwa hamjapata rehema, bali sasa mmeipata rehema. 1 Petro 2:4-10.

Hekalu lililojengwa kuanzia 1798 hadi 1844 linajumuisha kundi ambalo “liliteuliwa” kwa kutotii. Kutotii kwao kulidhihirishwa katika kukataa kwao “mara saba”, “jiwe kuu la pembeni”, “jiwe walilolikataa waashi” ambalo ndilo “mwamba wa kukwaza” na “jiwe la kujikwaa.”

Kundi ambalo lilikuwa "lililochaguliwa na Mungu," lilitambua "jiwe" ambalo lilikuwa "lililokataliwa na wanadamu" kuwa "jiwe hai," na kuwa "jiwe" ambalo lilikuwa "lililochaguliwa na Mungu," na lilikuwa "la thamani." "Waliochaguliwa na Mungu," "kizazi teule" katika "nyakati za zamani" walikuwa "si watu, bali" kisha wakawa "watu wa Mungu." Mungu alipokusanya vijiti viwili, aliwatoa miongoni mwa "mataifa." Walikuwa wawe watu wake alipoyaleta mataifa mawili pamoja kuwa moja katika kipindi cha miaka arobaini na sita kuanzia 1798 hadi 1844.

Kuna msingi mmoja tu, na msingi huo ni Yesu Kristo, lakini "jiwe la kujikwaza" ambalo lilikuwa msingi wa historia iliyokataliwa na wasiotii, lilikuwa mara saba za Musa. Wakati "mara saba" zilipokataliwa mwaka 1863, ilikuwa ni kumkataa Yesu Kristo.

Mchanganyiko wa hadithi za uongo unaodokeza kwamba kutakaswa kwa patakatifu kulikoanza Oktoba 22, 1844 kulikuwa utimilifu wa unabii wa miaka elfu mbili mia tatu pekee, unatambulisha

patakatifu tupu, patakatifu lisilo na mwenyeji, ufalme usio na raia. Hakuna kusudi la patakatifu lililotolewa kwa uvuvio lenye kipaumbele cha juu kuliko kile ambacho Mungu amesema ndicho kusudi la patakatifu.

Na wanifanyie mahali patakatifu; ili nipate kukaa miongoni mwao. Kutoka 25:8.

Katika Maandiko, patakatifu pa Mungu daima linahusishwa na watu wake, ambao ndio jeshi. Fimbo mbili za Ezekieli, ambazo zinatambuliwa kama mataifa mawili, zilipaswa kuwa taifa moja na patakatifu pa Mungu lingekuwa katikati yao. Kupotosha swali la mstari wa kumi na tatu wa Danieli sura ya nane, ili kuficha kile ambacho kwa kweli kinaulizwa na swali hilo, ni wakati huohuo pia kumkataa yule "mtakatifu fulani" katika mstari wa kumi na tatu, ambaye aliombwa kujibu swali hilo.

Ndipo nikamsikia mtakatifu mmoja akisema, na mtakatifu mwingine akamwambia yule mtakatifu aliyekuwa akinena, Hata lini yatadumu maono kuhusu dhabihu ya kila siku na uasi wa uharibifu, ili mahali patakatifu pamoja na jeshi viwe kitu cha kukanyagwa? Akaniambia, Hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo mahali patakatifu patatakaswa. Danieli 8:13, 14.

Kiumbe wa mbinguni aliyeulizwa swali anaitwa "yule mtakatifu fulani," na usemi huo umetafsiriwa kutoka kwa neno la Kiebrania "Palmoni", ambalo maana yake ni mhesabu wa ajabu, mhesabu wa siri. Katika kifungu hicho, ambacho ni nguzo kuu na msingi wa Uadventista, Kristo anajiwakilisha kama mhesabu wa ajabu. Anafanya hivyo pale anapotambulisha uhusiano kati ya unabii mrefu zaidi wa wakati katika Biblia na pia unabii wa wakati wa siku elfu mbili mia tatu. Unabii mrefu zaidi wa wakati ni kiapo cha Musa, ambacho ni nyakati saba za Mambo ya Walawi ishirini na sita. Ni unabii unaotambulisha kutawanywa na kutiwa utumwani kwa nyumba zote mbili za Israeli, ambao wanatambulishwa kama "jeshi" litakalokanyagwa chini katika aya ya kumi na tatu, ilhali aya ya kumi na nne inatambulisha unabii wa kukanyagwa chini kwa patakatifu. Unabii huo miwili ulitimia tarehe 22 Oktoba, 1844, baada ya mjane wa Zarefathi kukusanya fito mbili kwa ajili ya moto wa mjumbe wa agano.

Wakati Uadventista ulipokataa ule ukweli wa kwanza kabisa wa wakati wa kinabii ambao malaika walimwongoza William Miller kuuelewa, ulijipofusha. Mnamo mwaka 1856, kupitia makala nane za Hiram Edson, Palmoni alijaribu kuongeza nuru ya mara saba, lakini bila mafanikio. Walikataa ujumbe kwa Laodikia, na wakakubali madhihirisho matano mabaya ya Laodikia, hivyo wakajitambulisha kama wale wanawali wapumbavu watano.

Miaka sitini na mitano ya Isaya sura ya saba, ambayo inaainisha 742 KK, 723 KK na 677 KK mwanzoni mwake, ilirudiwa katika historia ya mwisho ya 1798, 1844 na 1863. Historia hiyo ya mwisho inawakilishwa na kukusanywa kwa fimbo mbili katika Ezekieli sura ya thelathini na saba, na mjane wa Sarepta (kama anavyoitwa katika Kigiriki cha Agano Jipya), ni historia ya Mungu kuanzisha uhusiano wa agano na Israeli wa kiroho katika Yuda wa kiroho (nchi tukufu) wakati wa historia ya ufalme wa sita wa unabii wa Biblia. Historia hiyo, ikiwa ndiyo mwisho wa unabii wa miaka sitini na mitano, pia inawakilisha mwanzo wa mnyama wa nchi wa Ufunuo kumi na tatu. Mwanzoni mwa ufalme wa sita wa unabii wa Biblia, kuunganishwa kwa fimbo mbili kunadhihirisha mwisho wa ufalme wa sita wa unabii wa Biblia. Historia hiyo ina historia

sambamba ya pembe ya Uprotestanti na pembe ya Ujamhuri.

Kinabii, mamlaka, au pembe, au taifa, au ufalme, au mfalme au kichwa ni alama zinazoweza kubadilishana, kulingana na muktadha zinapotumiwa. Alama hizi zote pia zinarejelea fito mbili ambazo Ezekieli anazitambua kama mataifa mawili. Mwanzoni mwa historia ya kinabii ya mnyama wa nchi, pembe ya Kiprotestanti ilikusanywa kuwa taifa moja, yaani pembe moja. Mwishoni mwa historia hiyo hiyo, pembe ya Republican itajiunga na pembe ya Uprotestanti uliopotoka kuunda taifa moja. Taifa hilo litakuwa sanamu ya mnyama wa bahari wa Ufunuo kumi na tatu. Kwa mantiki, tukikataa kuona ushuhuda wa laana ya mara saba (iliyotekelezwa dhidi ya nyumba zote mbili za Israeli halisi), hakika hatutaweza kuona jinsi nyumba hizo mbili halisi za Israeli ya kale zilivyogeuka kuwa taifa la Israeli ya kiroho mwaka 1844. Ikiwa hatuwezi kuona historia hiyo, basi tuko kabisa “bila kuelewa” kuhusu jinsi historia hiyo mwanzoni mwa historia ya Marekani inavyoonyesha historia ya mwisho, wakati pembe ya Republican inaporudia mchakato wa kukusanyika na kuungana uliodhihirishwa mwanzoni na pembe ya Kiprotestanti.

Tutaendelea kuzingatia ukweli huu katika makala ijayo.